

Pressmeddelandet

Museet söker fotografier med anknytning till forsfske

Tornedalens museum bjuder in allmänheten att komplettera museets fotosamlingar genom att öppna sina familjealbum och molntjänster.

I Tornedalens museums fotosamlingar finns bilder från slutet av 1800-talet fram till idag, men merparten är från 1950–1980-talen.

– Hemmafotografering blev vanligare från 1990-talet och framåt, och dagens situation är på ett sätt märklig: människor fotograferar mer än någonsin, men bilderna tar sig sällan från hemalbumen eller digitala lagringsplatser, såsom mobiltelefoner eller molntjänster, till permanenta arkiv, berättar Inari Porkka, amanuens med ansvar för Tornedalens museums foto- och arkivsamlingar.

Risken är alltså att bilder av vår samtid inte bevaras i museer eller arkiv, och att framtidens forskare kommer att undra om människor “på vår tid” överhuvudtaget fotograferade något.

– Museet får ibland bildförfrågningar om teman som helt enkelt inte finns representerade i samlingarna. Det finns alltså luckor i samlingen, och nu vill man förbättra situationen, fortsätter Porkka.

Enligt museilagen är museernas uppgift att samla in och bevara kulturarvet för kommande generationer. Tornedalens museums särskilda fokusområden är förutom Tornedalsområdet även det gränsöverskridande levnadssättet och gränslösheten samt dess fenomen, såsom krig, gränshandel och näringar. Museet fungerar också som koordinator för lokala UNESCO-objekt: världsarvet Struves meridianbåge och håvfisket i Torne älv, som är nominerat till förteckningen över immateriellt kulturarv. Beslut väntas enligt nuvarande plan år 2027.

Delta i insamlingskampanjen för forsfskebilder 2026

I museets samlingar finns bildmaterial som anknyter till håvfiske och annat forsfske, bland annat från 1950–1980-talen tagna av Reino Kainulainen. Däremot finns endast enstaka fotografier tagna efter 1980-talet. Reino Kainulainen (1930–1983) var en yrkesfotograf i Torneå, som på sin fritid i stor utsträckning dokumenterade det lokala stadslandskapet och den omgivande landsbygden.

Nu genomför museet en insamlingskampanj med temat ***Forsfske samt fiskerelaterade traditioner och miljöer***. Bilderna bifogas till Tornedalens museums samlingar, där de finns tillgängliga för forskning, till exempel för författare och historiker. Förutom håvfiske söker man alltså även bilder av annat traditionellt fiske och forsfske.

Har du pappers- eller digitala fotografier eller videor i ditt hemalbum som visar:

- sikfester och andra fiskefester och evenemang
- kvällssamkväm eller andra sammankomster till exempel i forsfskekåtor eller vid fiskeplatser
- byggnader och konstruktioner vid fiskeplatser
- håvning och andra traditionella fiskemetoder vid forsar året runt
- hantverkskunskaper: tillverkning av håvar samt uppförande och nedmontering av pator

- mattraditioner: halstrad sik, nejonögon, lagesoppa m.m.

Bilderna kan till exempel användas på webbplatser som publiceras inom det pågående projektet *Torne Valley Dipnet Culture* (dipnetfishing.com), samt i museets utställningar, publikationer och kanaler i sociala medier.

Museet följer EU direktiv samt finsk och svensk lagstiftning om dataskydd (GDPR), så bildgivaren behöver inte själv fundera över säkerheten eller de etiska aspekterna kring bildmaterialets användning.

Kontaktuppgifter:

Kulturarvskoordinator Julia Autio, Tornionlaakson museo – Tornedalens museum, +358407784418, julia.autio@tornio.fi

Amanuens (foto- och arkivsamlingen) Inari Porkka, Tornionlaakson museo – Tornedalens museum, +358406473466, inari.porkka@tornio.fi

Mer information:

<https://www.tornio.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/tornionlaakson-museo/kokoelmat/valokuvakokoelma/>

<https://dipnetfishing.com/sv/dipnetting/gallery/>